

Fremstod derpaa samtlige vidner, for hvem journalutdraget oplæstes. De hadde ingen bemerkninger at gjøre til sammes indbold.

Vidnerne, hvorav ingen hadde paahørt hverandres forklaringer, blev derpaa edfæstet.

Bisidderne finder intet at anmerke.

Sjøforklaringen avsluttedes.

Hjalmar Ohlsen (sign.).

P. Gundersen (sign.). E. Lassen (sign.).

Seilskib «Madura» (H. F. V. J.) av Drammen.

Reg.-ton br.: 1023, last: trælast, ødelagt 21de mai paa reise fra Gulfport til Cardiff. Omkommet: 2 mand.

Utskrift av sjøforklaring avholdt for konsulatet i Liverpool den 25de mai 1917, administrert av konsul Johan Vogt med bisidderne Anthon Haag, skipperborger av Tønsberg, og Axel Martinsen, fører av ex. «Dione», i anledning av at ovennævnte skib er blit sænket av tysk U-baat den 21de mai 1917 ved ca. 60 mil S. V. for Queenstown paa reise fra Gulfport til Cardiff.

Da skibets fører, kaptein Arent Lorentsius Arentzen, hjemmehørende i Arendal, var blit saaret i foten av kuler fra U-baaten og var lagt ind paa hospitalet i Queenstown og saaledes var forhindret fra at komme til Liverpool, hadde han sendt sin bror 1ste styrmand Jacob Arentzen tillikemed 6 mand til Liverpool for at faa avholdt sjøforklaring samt faa disse 7, der var usaaret, avbetalte. Saasnant sjøforklaring er blit avholdt vil 1ste styrmand returnere til Queenstown for at assistere kapteinen. Foruten kapteinen ligger der 4 av mandskapet paa hospitalet i Queenstown.

Følgende av kapteinen undertegnet beretning indlevertes:

Journalutdrag for bark «Madura» av Drammen paa reise fra Gulfport til Cardiff med en ladning tømmer.

Skibet avgik fra Gulfport den 5te april 1917 om middagen vel utrustet for reisen. Alt ting gik godt og vel med vekslende veirforhold. Den 18de mai kl. 10 form. signaliseres med en engelsk destroyer, der fik skibets navn, bestemmelsessted og lastens beskaffenhet. Fik av ham oppgit skibets paaværende plads: 50° 40' N. br. og 14° 0' L. W. for Gr.

Reisen fortsattes. Mandag den 21de mai kl. 12 middag var observ. 50° 57' og 80° 39' L. W. for Gr. Kl. omtrent 1 om efterm. observertes en undervandsbaat ret agterut. Skibets kurs var O. t. S., undervandsbaatens omtrent det samme. Ca. 10 minutter efterat man hadde faat den isigte begyndte den at fyre paa skibet. Man hørte kulene suse forbi. Skibet blev øieblikkelig hevet bak og seilene laaret ned. Alle mand blev da ordret til livbaaten. Under hele arbeidet fyret undervandsbaaten med sprænggranater paa skibet, ialt en ca. 10 à 12 skud; et av skuddene traf stormasten, hvorav endel blev bortskuddt. Under arbeidet med livbaaten, antagelig ved 3dje eller 4de skud, blev 2 mand næsten dræpt og 7 mand mere og mindre saaret, deriblandt kapteinen. Ved et av de sidste skuddene blev storraaen skudd ned og faldt paa styrbords side av skibet, det vanskeliggjorde livbaatens utsættelse. Kl. var omtrent 1½, da vi forlot skibet, skytningen var da ophørt.

Kapteinen fandt livstegn i de to haardt saarede. Paa hans opfordring kom en mand op fra baaten og hjalp ham med at faa dem bragt ned i samme, men døde de ca. 10 minutter efterat vi hadde forladt skibet. Kapteinen var den sidste, der gik i baaten. Efter en times forløp saaes skibet at synke ned med agterenden først. Straks efter saaes en manovar, der viste sig at være en amerikansk destroyer, der kl. 4½ tok os ombord, men de to døde mænd og haandkufferten med mandskapet og skibets papirer vilde de ikke ta ombord. Ved kl. 8 à 9 tiden blev vi landsat i Queenstown. De saarede blev bragt paa sykehuset. Det bemerkes, at de saarede blev saa godt som det lot sig gjøre forbundet i livbaaten. Da man kom ombord i manovaren blev de av doktoren der ombord midlertidig forbundet igjen. Al mulig hjelp og forekommenhet blev forevist av alle der ombord.

Undertegnet:

A. L. Arentzen,
fører.

Som 1ste vidne fremstod:

1ste styrmand Jacob Arentzen, født i Arendal 1ste januar 1873, der indleverte følgende dokumenter: 1) Maalebrev, 2) nationalitetsbevis samt 3 folkelister, mens derimot

journal, fartscertifikat og andre papirer gik tapt. Vidnet forklarte, at skibet var malt med de nationale striper, navn og Norge paa begge skibssider med store tydelige bokstaver. Det var kapteinens vakt, da U-baaten observertes. Vidnet var paa poopen, da U-baaten kom. Seilmakeren saa den først. Alle mand var paa dæk og man hadde just «skæret» op ræerne. Ingen specielt forut paa utkik. Alt iorden ombord. Alle ædrue. Vinden V. N. V., frisk bris, lidt sjø. Kurs O. til S. Livbaaten i bedste orden og fuldt utstyret (den var beregnet paa 18 mand). Man hadde ikke nogen redningsflaate ombord. Vidnet saa de to omkomne ligge saaret paa dækslasten like ved livbaaten. Begge døde snart efter de var blit bragt ned i livbaaten. Det var kun meget svake livstegn i Arenander, hvorimot Bay sa et par ord og bad om hjælp. Alt mulig blev gjort for disse to, men der var like fra begyndelsen av liten utsigt til at redde deres liv. Vidnet hørte ingen klager fra de avdøde og vidnet trodde ikke de led meget i den ca. halve time man saa spor av liv. Skytningen holdt først op, da man kom fra skibssiden. Kl. 2,30 om eftermiddagen sank «Madura». Kapteinen blev saaret i høire fot og tømmermand Christian Svendsen fra Rønne, stuert Edvard Thorstensen, Østed pr. Arendal, letmatros Lauritz Holm, Ordrup, Danmark, saaret i benene. Matros Carl Johnson, Gøteborg, saaret i underlivet. Alt gik for sig i fuld orden, ikke spor av panik. Kapteinens hustru utviste koldblodighet og mot og hjalp til paa bedste maate. Gik efter bandager til de saarede, som laa omkring paa dækslasten. Hjalp senere til at forbinde dem i livbaaten.

Forøvrig i overensstemmelse med kapteinens beretning.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Som 2det vidne fremstod:

Bedstemand August Olin, født Mariehamn i Finland 11te november 1890.

Vidnet var vakthavende officer, da U-baaten kom. Alt iorden ombord. Livbaaten i bedste orden og udmerket utstyret. Alle ædrue. Under den voldsomme skytning blev vidnet let saaret i høire haand. Saa de to, der blev dræpt. Det var vanskelig at si om det var direkte træffere eller om det var

splinter fra granater eller fra andre splinter, der føk omkring. Der var ingen panik. Der var ingen anledning eller tid til at redde noget. Vidnet mistet alt, hvad han hadde. Saa «Madura» synke. Alt blev gjort, hvad gjøres kunde for at redde de avdødes liv i den korte tid de endnu levte.

Ellers overensstemmende med forangaaende vidne og kapteinens beretning.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Som 3dje vidne fremstod:

Matros Henrik Pedersen, født i Kjøbenhavn 31te december 1897, der var paa styrmandens vakt og stod tilrørs, da U-baaten observertes. U-baaten førte ikke noget flag og hadde heller ikke noget nummer eller andre merker. Et varselskud blev først avfyret. «Madura»s fart blev straks stanset og først efterat skibet var blit bragt til vinden begyndte skytningen og det var da at de to blev dræpt og de andre saaret. Alt iorden ombord. Livbaatene i bedste orden og fuldt utstyret. Alle adlød ordren. Ingen panik. Alle ædrue. Vidnet var med at bringe de to døende ned i baaten. Trodde at den svenske, da alt var død. Alt mulig blev gjort for at redde de to avdødes liv, men forgjæves. Likeledes blev alt mulig gjort for de saarede. «Madura» var malt de nationale striper, navn og Norge paa begge skibssider.

Forøvrig i overensstemmelse med forangaaende vidner og kapteinens beretning.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Som 4de vidne fremstod:

Matros Hans Pedersen, født i Lügstør pr. Jylland 20de november 1896, der var paa styrmandens vakt og forklarte sig i fuld overensstemmelse med foregaaende vidner og kapteinens beretning.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Som 5te vidne fremstod:

Seilmakeren Olaus Jørgensen, født i Svelvik 10de november 1874.

Vidnet saa U-baaten først. Uttalte sig akkurat som de andre og roste kapteinen for hans dygtige og energiske optræden, da det knep med at faa baaten paa vandet efterat to var dræpt og saa mange saaret og kulene

og splintene suset omkring. Kapteinens hustru var en av de sidste, der forlot skibet. Kapteinen og en matros var de allersidste til at gaa i baatene.

Forøvrig i overensstemmelse med foregaaende vidner og kapteinens beretning.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet avtraadte.

Samtlige vidner fremstod saa og kapteinens beretning oplæstes for dem. Vidnerne erklærte at de intet har at bemerke ved sammes indhold.

Bisidderne finder intet at bemerke.

Vidnerne, hvorav ingen hadde paa hørt hinandens forklaringer og som paa forhaand var foreholdt edens betydning blev derefter edfæstet.

Undertegnet:

Johan Vogt,   Anthon Haag,
konsul.   skipperborger av Tønsberg.

Axel Martinsen,
fører ex. «Dione».

D/S «Nann Smith» (M. P. V. L.) av Drammen.

Reg. ton br.: 2134, last: jernmalm, ødelagt 22de mai paa reise fra Bilbao til Newport, Mon. Omkommet: ingen.

Aar 1917 den 2den juni avholdtes efter berømmelse sjøforklaring paa generalkonsulatet i London i anledning av at d/s «Nann Smith» den 22de mai s. a. stødte paa mine eller rammedes av torpedo.

Forretningen administrerter av generalkonsul W. Eckell, og som bisidderer fungerte kaptein S. A. Eidjord, senest fører av d/s «Polstad» av Arendal, og kaptein David Garman, senest fører av d/s «Leikanger» av Bergen.

Kaptein Sigurd Syvertsen, av Kristiansand S., fremstod og forklarte, at han var fører av d/s «Nann Smith» av Drammen, kjendingssignal (M. P. V. L.), drægtig 2134 tons brutto, 1271 tons netto, bygget av staal i Newport News i 1907, klasse, værdi og assurance ubekjendt.

Fartøiet, som tilhørte skibsreder E. B. Aaby, Drammen, og som hadde en besætning av 25 mand foruten føreren, var paa reise

fra Bilbao til Newport Mon. med 3 200 tons jernmalm (værdi og assurance ubekjendt), da det den 22de mai enten blev torpedert eller stødte paa en mine omtrent midtveis mellem Belle Ile og Ile de Croix.

Da dagbøkerne er gaat tapt, indleverte dep. en skriftlig beretning av følgende indhold:

Utdrag av d/s «Nann Smith»s dagbok.

D/S «Nann Smith» avgik fra Bilbao klokken 9 aften lørdag den 19de mai, efter ordre fra det engelske admiralitet, i konvoi, lastet med jernmalm og bestemt til Newport, Mon.

Fortsatte reisen til San Jean de Lux, hvor man ankrede klokken 7 morgen den 20de.

I San Jean fik man atter ordre, og fortsatte reisen kl. 11 fmd. s. d. til La Pallice, hvor man atter ankrede klokken omtrent 1 emd. den 21de.

Avgik fra La Pallice samme dag kl. 6 efter ordre. og fortsatte til Baie de Quiberon, hvor man ankrede klokken 12 middag den 22de.

Klokken 6 eftermiddag avgik man atter efter at ha faat ordre om, at d/s «Nann Smith»s plads i konvoien var nr. 17 og næste ankerplads Brest.

Ved avgangen var veiret vakkert og alt gik godt til klokken omtrent 8 aften, da der opstod endel uregelmæssighet i konvoien, hvorfor man blev nødsaget til at stoppe for for at undgaa kollisjon.

Efter ca. 15 minutter kom der der atter ordre og man fortsatte.

Næsten øieblikkelig efter at man hadde slaat fuld fart forover, hørt en voldsom eksplosion forut, hvorved hele baugen og en masse jernmalm sprang høit i luften, og skibet sank paa mindre end to minutter.

Man fik imidlertid løs baatene og tre mand kom i dem, mens resten, 23 mand, sprang i vandet og blev tat op i baatene.

Straks alle mand var i baatene, kom to patruljebaater til, og man blev tat ombord i d/s «Azalee», kaptein Jakobet, og ført til Brest, hvor man blev overlatt til den norske konsul, og alle mand fik klær og logi.

Da der ikke blev anledning til at redde